

Olsztyn, dnia 5 czerwca 2019 r.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

FK-IV.431.11.2019

**Szanowny Pan
Andrzej Abako
Starosta Olsztyński
Pl. Bema 5
10-516 Olsztyn**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Starostwie Powiatowym w Olsztynie, Plac Bema 5, 10-516 Olsztyn, NIP: 7392968325, REGON: 510750427.

W okresie objętym kontrolą oraz w dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych stanowiska pełnili:

- **Pan Andrzej Abako** – Starosta, wybrany na stanowisko Uchwałą Nr I/5/2018 Rady Powiatu w Olsztynie z dnia 21 listopada 2018 r. Pełniący wcześniej funkcję wicestarosty.
- **Pani Małgorzata Chyziak** – Starosta, wybrana na stanowisko Uchwałą Nr I/5/2014 Rady Powiatu w Olsztynie z dnia 1 grudnia 2014 r. Ww. funkcję pełniła do dnia 21 listopada 2018 r.
- **Pani Joanna Michalska** - Wicestarosta, wybrana na stanowisko Uchwałą Nr I/6/2018 Rady Powiatu w Olsztynie z dnia 21 listopada 2018 r.

[akta kontroli str. 49]

Osobami odpowiedzialnymi za realizację zadania objętego kontrolą byli: główny specjalista oraz podinspektor w Wydziale Organizacyjnym, a także inspektor w Wydziale Oświaty, Kultury i Kultury Fizycznej.

[akta kontroli str. 49-65]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, Wydziału Finansów i Kontroli, Oddział prowadzenia i koordynacji kontroli, w składzie:

- **Iwona Zajac** – Inspektor wojewódzki – przewodnicząca zespołu kontrolnego, legitymacja służbowa nr 3/2015 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, upoważnienie Wojewody

Warmińsko – Mazurskiego Nr FK-VI.0030.309.2019 z dnia 10 kwietnia 2019 r.;

- **Magdalena Kołodzińska** – inspektor wojewódzki, członek zespołu, legitymacja służbowa nr 21/2017, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, upoważnienie Wojewody Warmińsko – Mazurskiego Nr FK-IV.0030.308.2019 z dnia 10 kwietnia 2019 r.;
- **Dorota Kusiewicz-Lauter** – inspektor wojewódzki, członek zespołu, legitymacja służbowa nr 2/2015, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, upoważnienie Wojewody Warmińsko – Mazurskiego Nr FK-IV.0030.307.2019 z dnia 10 kwietnia 2019 r.

[akta kontroli str. 43-48]

Kontrolę rozpoczęto 16 kwietnia 2019 r. i zakończono 17 kwietnia 2019 r., co zostało odnotowane w Książce kontroli Starostwa Powiatowego w Olsztynie pod pozycją 2/2019.

[akta kontroli str. 1]

Przedmiotem kontroli była ocena realizacji w okresie od 1 stycznia 2018 r. do dnia kontroli, tj. do 16 kwietnia 2019 r. zadania zleconego z zakresu administracji rządowej polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2019 poz. 294) w zakresie dot. upowszechniania wiedzy o nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim, w związku z wytycznymi Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości z dnia 27.02.2019 r., znak: DSF-XI.692.30.2019.

[akta kontroli str. 1, 30-42]

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r., poz. 2234), w związku z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2019 poz. 294), zwanej dalej „ustawą”.

Starosta Olsztyński upoważnił pracowników Starostwa Powiatowego w Olsztynie, tj. inspektora w Wydziale Oświaty, Kultury i Kultury Fizycznej oraz głównego specjalistę w Wydziale Organizacyjnym do składania wyjaśnień i udzielania informacji dot. zakresu kontroli.

[akta kontroli str. 66-67]

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki kontrolowanej ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Powyższa ocena wynika z następujących ustaleń i ocen dokonanych w poszczególnych obszarach (zagadnieniach) objętych kontrolą:

I. Stan usług nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na dzień wszczęcia kontroli; zmiany w tym zakresie w porównaniu do roku 2018.

Stosownie do art. 8 ust. 2 ustawy, na każdy powiat przypada liczba punktów nieodpłatnych porad prawnych odpowiadająca mnożnikowi zdefiniowanemu w art. 20 ust. 4 ustawy. W myśl art. 11 ust. 1 ustawy, powiat powierza prowadzenie połowy punktów nieodpłatnej pomocy prawnej organizacji pozarządowej (stan prawny na dzień 31 grudnia 2018 r.).

Na mocy art. 1 pkt 15 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 1467), zwanej dalej „ustawą nowelizacyjną”, od 1 stycznia 2019 r. wprowadzony został nowy podział punktów między wykonawców świadczących usługi nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, zgodnie z którym powiat powierza połowę punktów do prowadzenia adwokatom i radcom prawnym z przeznaczeniem na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej, a połowę organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego z przeznaczeniem na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Jeżeli iloraz liczby punktów i liczby dwa stanowi liczbę niecałkowitą, zaokrągla się ją w górę do liczby całkowitej. Zgodnie z art. 11 ust. 1c ustawy, połowę punktów przeznaczonych do prowadzenia przez organizację pozarządową przeznacza się na świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Jeżeli liczba punktów przeznaczonych do prowadzenia przez organizację pozarządową stanowi liczbę nieparzystą, większą o jeden liczbę punktów przeznacza się na świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, mniejszą liczbę punktów – na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej.

1. Lokalizacja i podział punktów między wykonawców.

Ustalono, iż w 2018 r. na terenie powiatu olsztyńskiego utworzono łącznie 5 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, z tego:

- a) 2 punkty prowadzone przez powiat w porozumieniu z gminami, w których pomoc była świadczona przez adwokatów wyznaczonych przez Okręgową Radę Adwokacką w Olsztynie i radców prawnych wyznaczonych przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Olsztynie, tj.:
 - punkt, zlokalizowany w SORBOMA Dom Pracy Twórczej, ul. Wawelska 2, 11-300 Biskupiec; pomoc świadczona na podstawie porozumienia z gminą Biskupiec, 5 dni w tygodniu, tj. w poniedziałek, w środę i w piątek w godzinach od 9.00 do 13.00 oraz we wtorek i w czwartek od 11.00 do 15.00;
 - punkt, zlokalizowany w Urzędzie Miejskim w Dobrym Mieście, ul. Warszawska 14, 11-040 Dobrze Miasto; pomoc świadczona na podstawie porozumienia z gminą Dobrze Miasto, 5 dni w tygodniu, tj. w poniedziałek, w środę i w piątek w godzinach od 9.00 do 13.00 oraz we wtorek i w czwartek od 11.00 do 15.00.
- b) 3 punkty, których prowadzenie powierzono organizacjom pozarządowym, tj.:
 - punkt zlokalizowany w Urzędzie Miejskim w Barczewie, Pl. Ratuszowy 1, 11-010 Barczewo; pomoc świadczona przez Fundację „Inicjatywa Kobiet Aktywnych” z siedzibą w Olsztynie, na podstawie porozumienia z gminą Barczewo, 5 dni w tygodniu, tj. w poniedziałek, w środę i w piątek w godzinach od 9.00 do 13.00 oraz we wtorek i w czwartek od 11.00 do 15.00;

- punkt zlokalizowany w Urzędzie Miejskim w Olsztynku, ul. Ratusz 1, 11-015 Olsztynek; pomoc świadczona przez Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich „Wizja Lokalna” z siedzibą w Olsztynie, na podstawie porozumienia z gminą Olsztynek, 5 dni w tygodniu, tj. w poniedziałek w godzinach od 8.30 do 12.30 oraz od wtorku do piątku od 12.30 do 16.30;
- punkt zlokalizowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stawigudzie, ul. Olsztyńska 10, 11-034 Stawiguda; pomoc świadczona przez Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich „Wizja Lokalna” z siedzibą w Olsztynie, na podstawie porozumienia z gminą Stawiguda, 5 dni w tygodniu, tj. w poniedziałek w godzinach od 13.00 do 17.00 oraz od wtorku do piątku od 8.00 do 12.00.

[akta kontroli str. 6-9]

W związku z tym, iż ustawa nowelizacyjna nie zmieniła zasad określania liczby punktów przypadających na dany powiat, Starostwo Powiatowe w Olsztynie również w 2019 r. zobowiązane było uruchomić łącznie 5 punktów, które stosownie do znowelizowanego art. 11 ustawy powinny zostać rozdysponowane między wykonawców w następujący sposób:

- do prowadzenia przez adwokatów i radców prawnych - 2 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej;
- do prowadzenia przez organizację pozarządową:
 - a) 1 punkt nieodpłatnej pomocy prawnej;
 - b) 2 punkty nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

W celu wykonania obowiązku powierzenia prowadzenia punktów organizacji pozarządowej ogłoszono otwarty konkurs ofert, o czym bardziej szczegółowo w dalszej części niniejszego dokumentu. W ramach przedmiotowego konkursu do Starostwa Powiatowego w Olsztynie nie wpłynęła żadna oferta na powierzenie prowadzenia punktu przeznaczonego na świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w związku z czym organizacjom pozarządowym powierzono prowadzenia wszystkich punktów z przeznaczeniem na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, co było zgodne z art. 11 ust. 2 b ustawy.

Stwierdzono, iż w 2019 r. na terenie powiatu olsztyńskiego nieodpłatne porady prawne są udzielane w tych samych punktach, co w roku 2018 z wyjątkiem punktu zlokalizowanego w Dobrym Mieście, w przypadku którego zmianie uległ adres dyżurów. Od 1 stycznia 2019 r. punkt ten mieści się w budynku MOPS przy ul. Olsztyńskiej 3, 11-040 Dobre Miasto. Zmianie uległ również prowadzący punkty zlokalizowane w Olsztynku i w Stawigudzie. Na podstawie otwartego konkursu ofert do wspólnej realizacji zadania w 2019 r. wyłoniono Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich „Wizja Lokalna” z siedzibą w Olsztynie oraz organizację pozarządową Instytut Praw Obywatelskich z siedzibą w Olsztynie. Harmonogram pracy lokali, tj. dni i godziny oraz prowadzący punkt w Barczewie (Fundacja „Inicjatywa Kobiet Aktywnych”) pozostał bez zmian. Zarówno w roku 2018, jak i w 2019 nieodpłatna pomoc prawna była udzielana w punktach w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie, tj. zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy. *[akta kontroli str. 6-9]*

Jak wynika z wyjaśnień Starosty z dnia 17 kwietnia 2019 r. znak: Or-I.1710.2.2019, w 2019 r. na terenie powiatu olsztyńskiego nie zaistniała potrzeba, o której mowa a art. 8 ust. 6 ustawy, tj. wydłużenia czasu trwania dyżuru do co najmniej 5 godzin dziennie

we wszystkich punktach na obszarze powiatu. Wszystkim osobom występującym o udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej, zarówno tym zarejestrowanym telefonicznie jak i stawiającym się bezpośrednio w punkcie bez umówionej wizyty, świadczone były usługi w ww. zakresie.

[akta kontroli str. 83, 85-86, 132]

2. Specjalizacja punktu lub pojedynczych dyżurów.

Zgodnie z art. 8 ust. 9 ustawy, wszystkie lub wybrane dyżury w punkcie mogą posiadać określoną specjalizację, którą określa się w szczególności poprzez podanie albo dziedziny prawa i tematyki albo poprzez wskazanie adresatów poradnictwa. W myśl art. 6 ust. 2 pkt 6b, art 9 ust. 1 pkt d oraz art 11 ust. 7 ustawy, preferowaną specjalizację dyżurów - o ile stwierdzono potrzebę jej określania - oznacza się w umowach z wykonawcami, tj. z radcami prawnymi, adwokatami i wyłonioną organizacją pozarządową oraz w porozumieniu z gminami.

Ukształtowanie specjalizacji punktów do potrzeb lokalnych odbywa się m.in. z uwzględnieniem wniosków zgłaszanych przez wójtów, o których mowa w art. 9 ust. 2 ustawy.

Kontrola wykazała, iż niezmiennie od 1 stycznia 2018 r. zadanie określone w art. 8 ust. 1 ustawy realizowane jest przez powiat olsztyński wspólnie z samorządami gmin na podstawie zawartych porozumień, tj.:

- porozumienia Nr 10 z dnia 15 października 2015 r. zawartego z gminą Barczewo;
- porozumienia Nr 11 z dnia 15 października 2015 r. zawartego z gminą Olsztynek (ze zm.);
- porozumienia Nr 12 z dnia 15 października 2015 r. zawartego z gminą Stawiguda (ze zm.);
- porozumienia Nr 13 z dnia 15 października 2015 r. zawartego z gminą Biskupiec;
- porozumienia Nr 14 z dnia 15 października 2015 r. zawartego z gminą Dobre Miasto (ze zm.).

[akta kontroli str. 10-29]

Na podstawie analizy ww. porozumień, ogłoszenia o konkursie, umów z wykonawcami oraz wyjaśnień Starosty Olsztyńskiego z dnia 17 kwietnia 2019 r. znak: Or-I.1710.2.2019 w przedmiocie braku wniosków, o których mowa w art. 9 ust. 2 ustawy stwierdza się, iż na terenie powiatu olsztyńskiego nie funkcjonuje punkt posiadający określoną specjalizację lub w którym wprowadzono dyżury w zakresie jednego rodzaju usług.

[akta kontroli str. 10-29, 138-143]

3. Otwarty konkurs ofert i wybór oferty

W celu powierzenia prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej organizacji pozarządowej, Zarząd Powiatu w Olsztynie Uchwałą Nr 194/2/2018 z dnia 7 listopada 2018 r. ogłosił konkurs ofert na powierzenie realizacji zadań publicznych w zakresie prowadzenia na terenie powiatu olsztyńskiego punktów nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji w roku 2019. Przedmiotowe ogłoszenie zawierało: informacje o rodzaju zadania, wysokości środków publicznych przeznaczonych na jego realizację, terminach i warunkach realizacji zadania, terminie i sposobie składania ofert, trybie i kryteriach stosowanych przy wyborze ofert oraz terminie dokonania wyboru ofert. Ustalono, iż wskazany w ogłoszeniu zakres otwartego konkursu ofert obejmował powierzenie

prowadzenia 1 punktu przeznaczonego na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz 2 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Starosta Olsztyński - uwzględniając nowy podział punktów wprowadzony ustawą nowelizacyjną – odrębnie określił wymagania dla powierzenia prowadzenia w roku 2019 punktów, tj.: warunki, które powinna spełniać organizacja pozarządowa ubiegająca się o powierzenie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz warunki, które powinna spełniać organizacja pozarządowa ubiegająca się o powierzenie prowadzenia punktu na świadczenie usług w zakresie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Ponadto jako jeden z warunków otwartego konkursu ofert wskazano na możliwość wydłużenia czasu trwania dyżurów do 5 godzin we wszystkich punktach na obszarze powiatu olsztyńskiego. Stwierdzono również, iż powiat uwzględnił w warunkach konkursu realizację zadania z zakresu edukacji prawnej. *[akta kontroli str. 138-143]*

W ramach przedmiotowego konkursu zostało złożonych łącznie 18 ofert (po 6 dla każdego punktu). Żadna z tych ofert nie dotyczyła świadczenia usług w zakresie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w związku z czym dalsze postępowanie konkursowe było prowadzone w celu powierzenia organizacji pozarządowej prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej. *[akta kontroli str. 9, 144-200]*

Złożone oferty były oceniane przez komisję konkursową powołaną na podstawie uchwały Zarządu Powiatu w Olsztynie Nr 4/1/2018 z dnia 12 grudnia 2018 r., w skład której wszedł przedstawiciel Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, stosownie do art. 11 ust. 2 ustawy. *[akta kontroli str. 201-222]*

Zarząd Powiatu w Olsztynie na posiedzeniu w dniu 12 grudnia 2018 r. po zapoznaniu się z propozycją komisji konkursowej zdecydował o powierzeniu realizacji zadania następującym organizacjom pozarządowym:

- Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich „Wizja Lokalna” z siedzibą w Olsztynie oraz Instytut Praw Obywatelskich z siedzibą w Olsztynie (wspólna realizacja zadania w 2019 r. polegająca na prowadzeniu punktu w Olsztynku oraz w Stawigudzie);
- Fundacja „Inicjatywa Kobiet Aktywnych” (prowadzenie punktu w Barczewie).

[akta kontroli str. 223-227]

Ustalono, iż z ww. organizacjami zawarto umowy, których treść w stosunku do roku poprzedniego dodatkowo uwzględniała nowe zagadnienie wprowadzone ustawą nowelizacyjną, tj. możliwość wydłużenia przez starostę czasu trwania dyżurów do 5 godzin we wszystkich punktach na obszarze powiatu olsztyńskiego, pod warunkiem zaistnienia okoliczności, o których mowa w art. 8 ust. 6 ustawy. *[akta kontroli str. 229-261]*

II. Realizacja działań promocyjnych powierzonych starostom – (art. 9 ust. 4 ustawy), z uwzględnieniem poszerzenia od 1 stycznia 2019 r. grona osób oraz katalogu usług świadczonych na podstawie ustawy.

Zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy, Starosta odpowiada za upowszechnianie wiedzy o działalności systemu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego wśród mieszkańców powiatu.

Mając na uwadze zapisy art. 9 ust. 4 ustawy, Starosta Olsztyński powziął szereg czynności z wykorzystaniem stron internetowych. Informacje o systemie nieodpłatnej pomocy prawnej

uwzględniające zmiany wprowadzone ustawą nowelizacyjną, w tym dotyczące poszerzenia od 1 stycznia 2019 r. grona osób oraz katalogu usług świadczonych na podstawie ustawy, zamieszczone zostały na stronie Starostwa Powiatowego w Olsztynie pod adresem: <http://www.powiat-olsztynski.pl/> (zakładka: NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA), jak również na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Powiatu Olsztyńskiego pod adresem: http://bip.powiat-olsztynski.pl/295/NIEODPŁATNA_POMOC_PRAWNA. Ponadto Starosta zwrócił się do wójtów / burmistrzów gmin z terenu powiatu olsztyńskiego o zamieszczenie na stronach internetowych tych urzędów informacji dotyczącej nieodpłatnej pomocy prawnej w postaci linka odsyłającego do strony BIP Powiatu. W celu upowszechnienia wiedzy o działalności systemu nieodpłatnej pomocy prawnej wśród mieszkańców powiatu sporządzono również dwa artykuły, tj.: artykuł pod tytułem „Skorzystaj z nieodpłatnych porad prawnych”, który został zamieszczony na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Olsztynie oraz na portalach społecznościowych Facebook i Twitter, a także artykuł pod tytułem „Mieszkasz w powiecie Olsztyńskim? Skorzystaj z nieodpłatnej pomocy prawnej” zamieszczony na stronie Olsztyn24 (<https://www.olsztyn24.com/news/33552-mieszkasz-w-powiecie-olsztynskim-skorzystaj-z-nieodplatnej-pomocy-prawnej.html>). Stwierdzono, iż treść obydwu artykułów była tożsama. Jedynym elementem je różniącym była forma podania informacji w zakresie lokalizacji punktów nieodpłatnej pomocy prawnej. W jednym przypadku dane te wskazano wprost, w drugim natomiast poprzez podanie linku do listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa, o której mowa w art. 8a ust. 1 ustawy. Ponadto w artykułach tym wskazano zakres świadczonych usług oraz sposób skorzystania z porady, w tym również przez osoby ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, która nie może stawić się w punkcie udzielania porad lub mająca trudności w komunikowaniu się.

[akta kontroli str. 68-71, 75, 90-120]

Jak podkreślił Starosta Olsztyński w wyjaśnieniu z dnia 16 kwietnia 2019 r., znak: Or-I.1710.2.2019, w działalności promocyjnej wychodzono również naprzeciw osobom wykluczonym cyfrowo, osobom z niepełnosprawnościami oraz osobom starszym poprzez umieszczenie wszelkich danych dotyczących działania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej na tablicach informacyjnych znajdujących się w:

- punktach nieodpłatnej pomocy prawnej;
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie, gdzie znajduje się Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności;

W poczekalniach ww. jednostek dodatkowo zostały rozłożone ulotki w postaci kart informacyjnych poradnictwa dot. nieodpłatnej pomocy prawnej oraz kart poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem.

- najbardziej uczęszczanych punktach w Starostwie Powiatowym w Olsztynie, tj. w holu przy stanowisku Pracy do Spraw Obsługi Interesantów, przy Wydziale Komunikacji i Transportu, przy wejściu do windy od strony parkingu, gdzie znajduje się miejsce parkingowe dla osób niepełnosprawnych, przy pomieszczeniu zajmowanym przez Koło Naukowe Studencka Poradnia Prawna.

Ponadto Starosta Olsztyński zaznaczył również, iż poczyniono pierwsze kroki w celu przygotowania materiału filmowego na temat nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu olsztyńskiego. Jako dowód przedłożono e-mail z dnia 16 kwietnia 2019 r. do pracownika telewizji Kopernik.

Mając powyższe na uwadze, stwierdza się, że Starosta Olsztyński wywiązał się z obowiązku wynikającego z art. 9 ust. 4 ustawy, tj. podjął działania mające na celu dotarcie z informacją o systemie nieodpłatnej pomocy prawnej do mieszkańców powiatu. Jednakże należy zauważyć, że działania te nie były podejmowane systematycznie, o czym świadczy fakt zamieszczenia artykułu pod tytułem „Skorzystaj z nieodpłatnych porad prawnych” na ww. stronach internetowych dopiero w dniu 15 kwietnia br., tj. bezpośrednio przed niniejszą kontrolą. Podobna sytuacja miała miejsce również w przypadku przygotowania materiału filmowego (e-mail z 16 kwietnia br. – dzień rozpoczęcia kontroli). Natomiast zamieszczenie stosownych informacji na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Olsztynie oraz BIP Powiatu, jak również zwrócenie się do wójtów / burmistrzów gmin z terenu powiatu olsztyńskiego o zamieszczenie danych dot. nieodpłatnej pomocy prawnej na stronach internetowych tych urzędów nastąpiło odpowiednio w dniu 31 grudnia 2018 r. oraz w dniu 7 stycznia 2019 r.

Ponadto należy podkreślić, że działania informacyjne koncentrowały się w dużej mierze na przekazie z wykorzystaniem stron internetowych. Innego rodzaju inicjatywy polegały tylko na umieszczeniu stosownych informacji na tablicach ogłoszeń oraz rozłożeniu ulotek w postaci kart informacyjnych poradnictwa dot. nieodpłatnej pomocy prawnej oraz kart poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem. Podczas gdy Najwyższa Izba Kontroli w zaleceniach skierowanych do starostów i prezydentów miast wskazała na potrzebę „wzmoczenia działań mających na celu informowanie szerokiego kręgu osób o możliwości uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, w tym z wykorzystaniem innych niż Internet środków przekazu (...)” („Informacja o wynikach kontroli: Funkcjonowanie systemu nieodpłatnej pomocy prawnej”, NIK, 2018, s. 23, źródło: www.nik.gov.pl).

III. Podnoszenie świadomości służb publicznych o systemie, poprzez podjęcie działań o charakterze informacyjnym w zakresie katalogu usług i osób uprawnionych do skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa.

Jak podkreślił Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości w piśmie z dnia 27 lutego 2019 r., znak: DSF-XI.692.30.2019 istotne jest podnoszenie świadomości samych służb publicznych o systemie. Odnotowano bowiem przypadki, w których wiedzy o możliwości skorzystania z darmowych porad prawnych nie posiadali pracownicy Ośrodków Pomocy Społecznej. Dlatego też zasadne jest podjęcie działań o charakterze informacyjnym w zakresie usług i katalogu osób uprawnionych do skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej zarówno wśród pracowników, m.in. gminnych ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie, jak i przedstawicieli innych służb. Szczególnie istotne jest promowanie wiedzy wśród podmiotów świadczących nieodpłatne poradnictwo specjalistyczne innego typu, wskazanych na liście, o której mowa w art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy, o których należy poinformować osobę uprawnioną w przypadkach wskazanych w art. 5 ust. 4 ustawy, tj. gdy problem nie może być w całości lub części rozwiązany w drodze porady prawnika lub doradcy obywatelskiego.

Kontrola wykazała, iż w 2018 r. wszyscy pracownicy Starostwa Powiatowego w Olsztynie realizujący zadanie objęte kontrolą wzięli udział w szkoleniu organizowanym przez Instytut Szkoleń i Analiz Gospodarczych z siedzibą w Warszawie na temat „Nowelizacja ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej – nowe obowiązki j.s.t. Wpływ nowych regulacji prawnych na kształt współpracy z ‘trzecim sektorem.’” [akta kontroli str. 262-264]

Ponadto Starosta Olsztyński w piśmie z dnia 16 kwietnia 2019 r., znak: Or-I.1710.2.2019, podał, iż cyt.: „ (...) *Pracownicy Starostwa Powiatowego w Olsztynie, w szczególności mający do czynienia z interesantami, a także pracownicy urzędów gmin z obszaru powiatu, gminnych ośrodków pomocy społecznej oraz powiatowego centrum pomocy rodzinie informują mieszkańców o możliwości skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej(...).*” Jako dowód na poparcie powyższego wskazano na wzrost udzielonych porad w I kwartale br. (297) w stosunku do roku ubiegłego (216). [akta kontroli str. 68, 73]

W świetle powyższych wyjaśnień oraz mając na uwadze ww. wytyczne Ministerstwa Sprawiedliwości w zakresie podnoszenia świadomości służb publicznych o systemie nieodpłatnej pomocy prawnej należy stwierdzić, że przedmiotowe działania nie zostały skierowane do wszystkich jednostek organizacyjnych, świadczących na terenie powiatu usługi specjalistycznego poradnictwa prawnego wyszczególnionego w art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy.

Podejmowanie działań przez starostów w powyższym zakresie wpłynie pozytywnie na jakość udzielonej pomocy osobom, które zgłoszą się do instytucji publicznej po poradę, bowiem - jak zaznaczył Minister Sprawiedliwości - w momencie posiadania przez służby publiczne wiedzy nt. systemu nieodpłatnej pomocy prawnej możliwe będzie umiejętne przekierowywanie obywateli z innych systemów wsparcia, a uzyskana w ten sposób pomoc będzie miała charakter interdyscyplinarny.

IV. Realizacja obowiązku wynikającego z art. 8a ust. 4 ustawy, tj. publikacja listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa.

Zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy starosta sporządza i aktualizuje listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, dostępnego dla mieszkańców powiatu, która obejmuje w szczególności:

- 1) poradnictwo rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, z zakresu pomocy społecznej, w sprawie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień, w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach interwencji kryzysowej, dla bezrobotnych, dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, a także z zakresu praw konsumentów, praw dziecka, praw pacjenta, ubezpieczeń społecznych, prawa pracy, prawa podatkowego, dla osób w sporze z podmiotami rynku finansowego i inne (art. 8a ust.1 pkt 1 ustawy);
- 2) nieodpłatną pomoc prawną i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie ze wskazaniem punktów i dyżurów wraz z ich specjalizacją, o ile została określona (art. 8a ust.1 pkt.2 ustawy).

W myśl art. 8a ust. 2 ustawy lista, o której mowa w ust. 1, zawiera dane jednostek nieodpłatnego poradnictwa uporządkowane według tematyki poradnictwa, w tym jednostek publicznych, jednostek niepublicznych działających na zlecenie oraz jednostek prowadzących działalność pożytku publicznego działających na zlecenie, którym powierzono zadania

z zakresu poradnictwa specjalistycznego na podstawie odrębnych przepisów, obejmujące informacje o nazwie jednostek, zakresie poradnictwa, adresach i danych kontaktowych, w tym o stronach internetowych i numerach telefonicznych, dniach i godzinach działalności oraz kryteriach dostępu do usługi.

Przykładowy wzór listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa został opracowany przez Ministerstwo Sprawiedliwości i zamieszczony na stronie internetowej dedykowanej systemowi nieodpłatnej pomocy prawnej (<https://darmowapomoc.prawna.ms.gov.pl/>).

W powyższym obszarze ustalono, iż Starostwo Powiatowe w Olsztynie wywiązało się z obowiązku, o którym mowa w art. 8a ust. 1 ustawy i opracowało listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa dostępnego dla mieszkańców powiatu olsztyńskiego. Przedmiotowa lista składa się z trzech odrębnych list, tj.:

- 1) listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa, obejmującej specjalistyczne dziedziny wskazane w pkt. 1 ww. artykułu ustawy;
- 2) listy jednostek świadczących nieodpłatną pomoc prawną;
- 3) listy zawierającej krajowe infolinie tematyczne, inne formy poradnictwa prowadzonego środkami komunikacji na odległość oraz dyżury poradnicze organizowane przez podmioty publiczne na podstawie odrębnych uregulowań.

[akta kontroli str. 127-137]

Ustalono, iż lista została rozpowszechniona zgodnie z art. 8a ust. 4 pkt 1 i 3 ustawy, tj.:

- na stronie BIP Powiatu Olsztyńskiego;
- na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Olsztynie;
- na stronach internetowych 12 gmin z obszaru powiatu olsztyńskiego;
- na tablicach informacyjnych w pięciu punktach nieodpłatnej pomocy prawnej;
- na tablicach informacyjnych w budynku Starostwa Powiatowego w Olsztynie.

Stwierdzono, że na dzień kontroli, tj. 16 kwietnia 2019 r. nie wypełniono wszystkich postanowień art. 8a ust. 4 pkt 2 ustawy, tj. nie udostępniono przedmiotowej listy w lokalnych środkach masowego przekazu. Na podstawie ww. artykułu stwierdza się, iż jednostka na podjęcie przedmiotowych działań ma czas do końca bieżącego roku, dlatego też powyższe nie ocenia się w kategorii uchybienia czy nieprawidłowości. Jednakże w tym miejscu należy podkreślić, iż rozpowszechnienie listy zgodnie z wymogami ustawy jest istotne dla zapewnienia jakości świadczonych usług, w związku z czym - w opinii kontrolujących - nie powinno się zwlekać z wypełnieniem wszystkich postanowień art. 8a ust. 4 pkt 2 ustawy, w tym udostępnieniem przedmiotowej listy w lokalnych środkach masowego przekazu. Starosta Olsztyński w piśmie z 17 kwietnia 2019 r. wskazał, iż „(...) Lista będzie udostępniona w możliwie najszybszym terminie.”

[akta kontroli str. 83-84, 86, 90, 109-120, 125,]

W powyższym obszarze stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieuwzględnieniu na liście, o której mowa powyżej w pkt. 1 następujących elementów:

- zakresu poradnictwa (jeden przypadek);
- nieokreślenia dostępności punktów (dni i godziny);
- brak stron internetowych i adresów mailowych (nie we wszystkich przypadkach);
- brak kryteriów dostępu do usługi.

[akta kontroli str. 127-131]

Z wyjaśnień Starosty wynika, że cyt.: „Przyczyną nieuwzględnienia na liście (...) niektórych elementów była duża obszerność zamieszczanych danych. Dodatkowe informacje powodowały, że lista stawała się jeszcze bardziej rozbudowana, gdyż obejmuje ona jednostki nieodpłatnego poradnictwa zarówno w Olsztynie jak i na terenie Powiatu Olsztyńskiego. Przy każdej jednostce znajdują się przynajmniej podstawowe dane kontaktowe. W jednym przypadku wystąpił błąd pisarski i nie wpisano zakresu poradnictwa. Co się zaś tyczy braku kryteriów dostępu do usług w jednostkach to co do zasady jedynymi kryteriami zamieszczania podmiotów na liście jest dostępność danej oferty dla mieszkańców powiatu oraz ich nieodpłatność. Na liście zostały umieszczone tylko jednostki, które oferują bezpłatne poradnictwo dla osób z terenu powiatu. Wskazany w tabeli rodzaj świadczonego poradnictwa, w wielu przypadkach z szerszym opisem, również wskazuje dla kogo usługi są dostępne.” [akta kontroli str. 84, 87]

Biorąc pod uwagę ww. wyjaśnienia należy zauważyć, że dane z list jednostek nieodpłatnego poradnictwa będą szczególnie przydatne w sytuacji opisanej w art. 5 ust. 4, tj. w przypadku stwierdzenia, że przedstawiony przez osobę uprawnioną problem nie może być rozwiązany w całości albo części poprzez udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej, w szczególności stwierdzenia, że problem nie ma wyłącznie charakteru prawnego, adwokat lub radca prawny informują osobę uprawnioną o możliwościach uzyskania innej stosownej pomocy w jednostkach nieodpłatnego poradnictwa, wskazanych na liście sporządzanej przez starostę, o której mowa w art. 8a ust. 1 ustawy. Dlatego ważne jest aby dane zawarte w przedmiotowej liście były aktualne i przedstawione w pełnym zakresie określonym ustawą.

Również w przypadku listy jednostek świadczących nieodpłatną pomoc prawną stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku wszystkich elementów określonych w art. 8a ust. 3 ustawy oraz w § 5 ust. 4 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2492), zwanym dalej: „rozporządzeniem”. Przedmiotowa lista nie zawierała:

- informacji o dostępności punktu dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- informacji o numerze telefonu do zgłoszeń wizyty, z wyszczególnieniem dni i godzin, w których jest obsługiwany wyznaczony na stronie internetowej numer telefonu. [akta kontroli str. 132]

Z wyjaśnień Starosty Olsztyńskiego z dnia 17 kwietnia br. wynika, iż „Przyczyną nieuwzględnienia na liście (...) informacji o dostępności punktu dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich jest fakt, że wszystkie pięć punktów uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych, w tym osób na wózkach inwalidzkich.

Lista nie zawiera informacji o dniach i godzinach, w których jest obsługiwany wyznaczony numer telefonu, jednak te dane w sposób bardzo widoczny są wskazane w informacji zamieszczonej:

- na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Olsztynie,
- na stronie Biuletynu informacji Publicznej Powiatu Olsztyńskiego,
- na tablicach w pięciu punktach na terenie powiatu,

- *na tablicach w budynku Starostwa Powiatowego w Olsztynie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie,*
- *na stronach internetowych dwunastu gmin z obszaru Powiatu Olsztyńskiego,*
- *we wszystkich artykułach wskazanych w piśmie z dnia 16 kwietnia 2019 roku,*
- *w kartach informacyjnych poradnictwa dotyczących nieodpłatnej pomocy prawnej.”*

[akta kontroli str. 84, 87-88]

Odnosząc się do ww. wyjaśnień należy zauważyć, że samo to, iż wszystkie punkty nieodpłatnej pomocy prawnej działające na terenie powiatu olsztyńskiego uwzględniają potrzeby osób niepełnosprawnych nie oznacza, iż wiedza ta jest znana osobom chcącym skorzystać z przedmiotowych usług. Dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, stykających się na co dzień z barierami architektonicznymi dostępność lokalu jest ważnym kryterium przy wyborze punktu, do którego udadzą się po poradę. Ponadto należy zaznaczyć, iż dane o dostępności punktu dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich nie zostały zawarte w żadnej informacji dot. systemu nieodpłatnej pomocy prawnej, przekazanej do publicznej wiadomości.

Natomiast odnośnie wyjaśnień w zakresie informacji o numerze telefonu do zgłoszeń wizyty należy podkreślić, że ustawa w treści art. 8a ust. 3 wyraźnie wskazuje na konieczność umieszczenia na liście ww. danych. Zamieszczenie informacji w przedmiotowym zakresie w formach przywołanych przez Starostę w wyjaśnieniu nie wypełnia postanowień wskazanego powyżej artykułu ustawy.

Ponadto w ramach przeprowadzonej analizy listy, o której mowa w art. 8a ust.1 ustawy ustalono, iż dane jednostek nieodpłatnego poradnictwa zostały uporządkowane według gmin na obszarze powiatu olsztyńskiego, a nie tematyki poradnictwa jak nakazuje art. 8a ust. 2 ustawy.

[akta kontroli str. 127-131]

Z wyjaśnień Starosty Olsztyńskiego wynika, iż „(...) *W związku z rozmieszczeniem poszczególnych punktów na terenie gminy taki sposób uszeregowania ułatwi mieszkańcom danej gminy wyszukanie najbliższej dostępnej jednostki nieodpłatnego poradnictwa. Lista została ułożona w taki sposób, że osobno przy każdej jednostce wskazano tematykę oraz rodzaje świadczonego poradnictwa.”*

[akta kontroli str. 84, 87]

Skutkiem nieprawidłowości oraz uchybienia, stwierdzonych w zakresie listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa było naruszenie przepisów art. 8a ust. 2 i 3 ustawy oraz § 5 ust. 4 pkt. 2 rozporządzenia.

Osobami odpowiedzialnymi za powstanie ww. nieprawidłowości i uchybienia są pracownicy Wydziału Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Olsztynie, tj.: główny specjalista oraz podinspektor.

Na podstawie ustawy nowelizacyjnej wprowadzono obligatoryjnie wcześniejsze zapisy na wizytę w celu uzyskania nieodpłatnej porady prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (art. 8 ust. 4 ustawy). Zgodnie z art. 8 ust. 5 ustawy, zgłoszeń dokonuje się telefonicznie pod numerem telefonu wskazanym przez starostę. Na mocy ww. artykułu możliwe również jest udostępnienie przez starostę zapisów na wizyty za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

Kontrola wykazała, iż w powiecie olsztyńskim został uruchomiony jeden numer telefonu komórkowego, który jest wymiennie obsługiwany przez pracowników odpowiedzialnych za realizację zadania objętego kontrolą. Wyznaczony przez Starostę numer jest przeznaczony tylko i wyłącznie do uzgadniania terminu wizyty osób chcących skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej. Stwierdzono, iż terminy wizyt odnotowuje się w jednym z pięciu kalendarzy założonych osobno na każdy punkt, a następnie informację o planowanej w danym dniu wizycie przekazuje się osobie świadczącej usługę w poszczególnym punkcie. Telefon oraz kalendarze pozostają w dyspozycji ww. pracowników w systemie tygodniowym.

[akta kontroli str. 8, 68-69, 73-74, 78-82]

W oparciu o wyniki analizy kalendarzy oraz mając na uwadze wskazaną przez Starostę Olsztyńskiego liczbę udzielonych nieodpłatnych porad prawnych w I kwartale 2019 r. (297) należy stwierdzić, że usługi świadczone były również bez wcześniejszej rejestracji wizyty, co jest niezgodne z postanowieniami art. 8 ust. 4 ustawy. Na powyższą okoliczność Starosta udzielił następujących wyjaśnień: *„Udzielanie porad co do zasady odbywa się po wcześniejszym umówieniu wizyty. Jednak z uwagi na fakt, że ustawa (...) w znowelizowanej wersji obowiązuje od dnia 1 stycznia 2019 roku osoby uprawnione stawiają się w punkcie bez rejestracji telefonicznej. Często ma to miejsce podczas art. załatwiania spraw w urzędzie gminy, bądź w ośrodku pomocy społecznej. Jeżeli tylko osoba udzielająca pomocy jest w stanie wygospodarować czas podczas swojego dyżuru obsługuje osobę uprawnioną, informując ją o konieczności zapisania się na poradę.”*

[akta kontroli str. 68-69, 73]

Działanie jednostki kontrolowanej jest zgodne z wytycznymi Ministerstwa Sprawiedliwości, tj. cyt.: *„(...) jeżeli tylko osoba udzielająca pomocy jest w stanie wygospodarować czas, podczas bieżącego dyżuru można obsłużyć taką osobę, pod warunkiem zarejestrowania wizyty, co może mieć miejsce przy pomocy osoby udzielającej porad. Jeżeli nie jest możliwa rejestracja telefoniczna, wówczas starosta może polecić w takich sytuacjach inny sposób zgłoszeń przez internet, np. po godzinach pracy urzędu.”*

V. Możliwości wsparcia usług w stosunku do osób z niepełnosprawnościami (w tym osób z niepełnosprawnością ruchową i osób doświadczających trudnościami w komunikowaniu się), do których mają zastosowanie, art. przepisy ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U z 2017 r. poz. 1824).

Zgodnie z art. 8 ust. 8 ustawy, osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście oraz osobom doświadczających trudności w komunikowaniu się, o których mowa w ustawie o języku migowym i innych środkach komunikowania się, może być udzielana nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, z wyłączeniem nieodpłatnej mediacji, także poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia, osobom o którym mowa powyżej nieodpłatna pomoc prawna lub nieodpłatne poradnictwo obywatelskie może być świadczone:

- w miejscu zamieszkania;
- poza punktem w miejscu wyposażonym w urządzenia ułatwiające porozumiewanie się z osobami doświadczającymi trudności w komunikowaniu się;

— poza punktem, w miejscu w którym zapewnia się możliwość korzystania z pomocy tłumacza migowego.

Ustalono, iż uregulowania dotyczące świadczenia usług osobom niepełnosprawnym znalazły swoje odzwierciedlenie w informacjach zamieszczonych na:

- na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Olsztynie,
- na stronie Biuletynu informacji Publicznej Powiatu Olsztyńskiego,
- na tablicach w pięciu punktach na terenie powiatu,
- na tablicach w budynku Starostwa Powiatowego w Olsztynie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie,
- na stronach internetowych dwunastu gmin z obszaru Powiatu Olsztyńskiego,
- w artykułach zamieszczonych na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Olsztynie, na portalach społecznościowych Facebook i Twitter oraz na stronie Olsztyn24,
- w kartach informacyjnych poradnictwa dotyczących nieodpłatnej pomocy prawnej.

[akta kontroli str. 90, 95-96, 121-122, 125]

Mając na uwadze postanowienie art. 9 ust. 1 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się, który stanowi że organ administracji publicznej jest zobowiązany do udostępnienia usługi pozwalającej na komunikowaniu się, w tym wypadku również na zapisanie się na wizytę, kontrolujący zwrócili się z zapytaniem, czy Starostwo udostępniło osobom z trudnościami w komunikowaniu się zapisy w innych formach niż telefon.

Jak wynika z wyjaśnień Starosty wybór numeru telefonu komórkowego, a nie numeru telefonu stacjonarnego był celowy i miał zasadnicze znaczenie w przypadku osób niepełnosprawnych, gdyż „(...) w przypadku wyznaczenia do zapisów numeru komórkowego istnieje możliwość zastosowania wymienionych we wskazanej ustawie rozwiązań lub usług umożliwiających kontakt, w szczególności przesyłanie wiadomości tekstowych, w tym z wykorzystaniem wiadomości SMS, MMS lub komunikatorów internetowych oraz komunikacji audiowizualnej (...)”

[akta kontroli str. 84, 88-89]

Nie zgłasza się uwag w powyższym zakresie.

W powyższym obszarze ustalono, iż do Starostwa Powiatowego w Olsztynie od 1 stycznia 2019 r. wpłynęło jedno zgłoszenie od osoby niepełnosprawnej, która nie jest w stanie stawić się w punkcie osobiście. Prośba dotyczyła udzielenia porady prawnej przez telefon. Wnioskodawca został poinformowany o konieczności złożenia w formie papierowej lub elektronicznej oświadczenia, o którym mowa w art. 4 ust. 2 ustawy. Do dnia rozpoczęcia kontroli do Starostwa Powiatowego w Olsztynie nie wpłynęło stosowne oświadczenie.

[akta kontroli str. 69, 74, 89, 265]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

- 1) Wzmoczenie działań promocyjnych i prowadzenie ich w sposób systematyczny i zróżnicowany, tj. z wykorzystaniem innych niż Internet środków przekazu, celem dotarcia z informacją o systemie nieodpłatnej pomocy prawnej do jak najszerszego

grona beneficjentów.

- 2) Podjęcie działań promocyjnych w zakresie systemu nieodpłatnej pomocy prawnej wśród podmiotów świadczących nieodpłatne poradnictwo specjalistyczne innego typu, wskazanych na liście, o której mowa w art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy, celem integracji usług świadczonych na podstawie ustawy z innymi formami bezpłatnego poradnictwa, świadczonego w ramach zadań publicznych.
- 3) Uzupelnienie brakujących elementów listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa, obejmującej specjalistyczne dziedziny wskazane w art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy oraz listy jednostek świadczących nieodpłatną pomoc prawną, zgodnie z postanowieniami art. 8a ust. 2 i 3 ustawy oraz § 5 ust. 4 pkt. 2 rozporządzenia, a także uporządkowanie danych jednostek nieodpłatnego poradnictwa według tematyki poradnictwa, zgodnie z art. 8a ust. 2 ustawy.

Proszę Pana Starostę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 21 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Artur Chojecki

(dokument podpisany podpisem elektronicznym)